

Oorlogsmonument 'De zes van Dorplein' Heilig Hartpark Budel-Dorplein

Herinnering aan de zes jonge mannen die op 5 september 1944 door de bezetter werden vermoord

Onthulling : 5 september 2021

Ontwerpers :

- Noud Looymans (centraal kunstwerk met foto's van de zes slachtoffers omgeven door spoorrails)
- Wim Ogier (lessenaar met daarop het boek, opengeslagen op de 'zwarte bladzijde' in de Dorpleinse geschiedenis)

De datum 5 september 1944, ook wel bekend als 'Dolle Dinsdag', vormt een zwarte bladzijde in de geschiedenis van Budel-Dorplein. De geallieerde legers waren in aantocht, de bevrijding leek nabij en de Duitse bezetter en zijn handlangers werden nerveus. Enkele NSB'ers vluchtten in allerijl naar het voor

Heemkundekring 'De Baronie van Cranendonck'

<https://heemkundekringcranendonck.nl>

hen veilige Duitsland maar waren daar niet welkom en werden bij de Duitse grens teruggestuurd. De in Dorplein actieve verzetsgroep wachtte de terugkerende NSB'ers op en nam enkelen van hen gevangen in de 'Cantine' in Dorplein. De bevrijding, zo dacht men in alle euforie, was immers nabij.

De verzetsgroep had de opdracht om de spoorlijn tussen Weert en Budel te saboteren door de rails los te schroeven. Op 5 september 1944 omstreeks het middaguur vond de door de verzetsgroep geprepareerde treinontsporing plaats nabij 'De Zinkfabriek' in Dorplein.

Een van de niet door de verzetsgroep gevangen genomen NSB'ers riep de hulp in van de SS'ers die aanwezig waren bij de ontspoorde trein en zij omsingelden niet veel later Dorplein. De bewoners van Dorplein gingen enkele verschrikkelijke uren tegemoet. Dorpelingen werden willekeurig gearresteerd om als vergelding geëxecuteerd te worden indien de sabotageploeg zich niet meldde. Vier leden van de verzetsgroep; Kees Kappers, Antoon van der Putten, Theo Stevens en Jan Zandvliet hadden zich verstopt in het nabijgelegen Ringselven, 'de Peel' genoemd. Door verraad werden ze hier door de SS'ers gevonden en op beestachtige wijze vermoord.

De twee broers Martien en Leo Looymans, die ondergedoken zaten om aan de verplichte tewerkstelling in Duitsland te ontkomen en eveneens betrokken waren bij het verzet, kwamen die dag terug van hun onderduikadres toen ze

Heemkundekring 'De Baronie van Cranendonck'

<https://heemkundekringcranendonck.nl>

gearresteerd werden op verdenking van deelname aan de sabotage. Zonder vorm van proces werden ook zij door de SS'ers op gruwelijke wijze vermoord in de nabijheid van de ontspoorde trein.

Het herinneringskruis (WGS84 coördinaat N51,2472 E5,6049).

De zes van Dorplein: Kees Kappers (28), Leo Looymans (19), Martien Looymans (25), Antoon van der Putten (24), Theo Stevens (20) en Jan Zandvliet (25).

Heemkundekring 'De Baronie van Cranendonck'
<https://heemkundekringcranendonck.nl>

“Zij stierven, opdat Nederland leve! Zij vroegen niet naar eer of roem, maar deden hun plicht, opdat wij, voor wie zij vielen, thans en in de toekomst onzen plicht begrijpen zouden!” (citaat uit ‘De Huisvriend’, 8 juni 1945).

Het monument verbindt de twee plaatsen waar de moorden plaatsvonden die momenteel niet meer fysiek zijn te bezoeken. Zo symboliseert het spoor de plaats waarop de trein op 5 september 1944 ontspoorde. Het herinneringskruis komt van de plaats waar de twee gebroeders Looymans om het leven werden gebracht. Het monument wordt omringd door vier bomen als symbool van de plaats nabij het Ringselven waar de andere vier werden vermoord. Op het centrale kunstwerk staat de foto van de zes verzetsmensen. De zwarte bladzijden met deze tekst en de dieper verzonken foto's geven de impact aan die deze gebeurtenis op de gemeente Cranendonck heeft gehad.

De oorspronkelijke bedoeling was om het monument te onthullen op 4 mei 2021. Ten gevolge van externe omstandigheden kon dat niet doorgaan en is het op 5 september 2021 onthuld. Precies 77 jaar nadat het gruwelijke incident heeft plaatsgevonden. Met dit nieuwe monument zijn de twee plekken waar de zes verzetslieden van Dorplein in 1944 werden vermoord voortaan verbonden.

De herinneringsbomen aan het Ringselven (WGS84 coördinaat N51,2313 E5,5882)